

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Gfv.V.30.503/2022/2.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Cseh Attila előadó bíró

Dr. Puskás Péter bíró

A felperesek:

felperes1

felperes2

felperes3

A felperesek képviselője:

Dr. Ravasz László ügyvéd (cím1)

Az alperes:

alperes1

Az alperes képviselője:

ügyvédi iroda (ügyintéző: dr. Balogh István ügyvéd, cím2)

A per tárgya:

Szerződés érvénytelenségének megállapítása és egyéb

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 67.Pf. 630.475/2022/6. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 15.P.XIX.20.998/2020/21. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

Kötelezi az I. rendű, II. rendű és III. rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak felhívásra 126.700 (százhuszonhatezer-hétszáz) forint le nem rótt eljárási illetéket.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] A felek között 2008. június 10-én deviza alapú kölcsönszerződés jött létre. A követelés biztosítása céljából jelzálogszerződést is kötöttek, amely a kölcsönszerződés elválaszthatatlan melléklete. E szerződéseket közjegyzői okiratba foglalták.

[2] Az alperes 2015. március 23-án az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 2014. évi LXXVII. törvény (DH3 törvény) alapján 2015. február 1-jével a szerződésből eredő követelése összegét 256,47 HUF/CHF árfolyamon forintra váltotta át és rögzítette, hogy a fennálló tartozás összege 13.407.575 forint.

[3] Az alperes 2016. október 14-én a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 525. § e) pontjára hivatkozással a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta. A felmondást közjegyzői okiratba foglalták.

[4] Az alperes kérelmére eljáró közjegyző a felperesek ellen 2018. július 30-án a közjegyzői okirat záradékolásával végrehajtást rendelt el.

[5] A felperesek valódi tárgyi keresethalmazatban három keresetet terjesztettek elő.

[6] Első keresetükben a kölcsönszerződés megjelölt pontjainak semmisségére hivatkozással a szerződés teljes érvénytelenségének megállapítását kérték. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés érvényessé nyilvánítását kérték azzal, hogy az árfolyamkockázat korlátozottan terheli őket, továbbá a tőketartozásuk és a törlesztőrészletek 180 HUF/CHF árfolyamon történő elszámolásával a tartozásuk összege 7.925.591 forint, amelynek megfizetésére az ítélet jogerőre emelkedésétől kezdődően 100 havi, minden hónap 15. napjáig előre esedékesen teljesítendő, havi 79.256 forint összegű részletfizetés engedélyezését is kérték.

[7] A második keresetükben annak megállapítását kérték, hogy a kölcsönszerződésre vonatkozó közjegyzői okirat nem tekinthető közokiratnak, valamint az alperes végrehajtási záradék kibocsátása iránti jognyilatkozatai semmissek.

[8] A harmadik keresetükben a bíróságtól a közokiratba foglalt felmondás „érvénytelenségének” (helyesen: jogellenességének) megállapítását kérték.

[9] Az alperes írásbeli ellenkérelmében a keresetek elutasítását kérte.

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperesek – mindhárom – keresetét elutasította.

[11] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Indokolásában rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a felperesek elsődleges – helyesen: első – kereseti kérelmét elutasította. Az elsőfokú bíróság ítéletének [62]-[67] bekezdéseiben rögzített, a második és a harmadik keresethez kapcsolódó indokolást a másodfokú bíróság mellőzte, és az ítéletet e körben részben eltérő indokokkal hagyta helyben.

[12] A jogerős ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezése – és tartalmilag az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása – mellett kizárólag az első keresetüknek történő helytadást, a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását és az érvénytelenség jogkövetkezményének levonását kérték.

[13] Megsértett jogszabályhelyként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 172. § (3) bekezdését, 279.§ (1) bekezdését, 346. § (5) bekezdését, a Ptk. 205/B.§ (2) bekezdését, 209. § (1) bekezdését, 209/A. § (2) bekezdését jelölték meg.

[14] Az ítéletek egybehangzóságát állítva a felperesek külön beadványban a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztettek, amelyben kérték, hogy a Kúria a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pont összes fordulata alapján engedélyezze a jogerős ítélet felülvizsgálatát. Hivatkozásuk szerint a felülvizsgálat engedélyezését „a hitelbírálat jelentőségének a tájékoztatás tekintetében” kialakult joggyakorlat továbbfejlesztése indokolja. Érvelésük értelmében a felülvizsgálat engedélyezésének a Pp. 409 § (3) bekezdése alapján is lenne helye, arra figyelemmel, hogy a jogerős ítélet a Kúria 6/2013., 2/2014., 3/2020., 4/2021. számú polgári jogegységi (a továbbiakban: PJE) határozatától, BH 2020.5.151. számon közzétett Gfv.VII.30.096/2019/5., a BH 2020.5.152. számon közzétett Gfv.VII.30.270/2019/6., BH 2021.5.141. számon közzétett Gfv.VII.30.090/2020/9., Gfv.VII.30.256/2020/9., BH 2016.5.114. számon közzétett Pfv.I.20.426/2015/7., BH 2022.4.103. számon közzétett Gfv.VI.30.225/2021/7. számú egyedi ügyben hozott határozatától, valamint a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi panasz határozatától jogkérdésben eltér. Álláspontjuk alátámasztásául az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) egyes döntéseit is feltüntették.

[15] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem az alábbiakra tekintettel nem megalapozott.

[16] Előjáróban, az engedélyezés kereteit illetően a Kúria rámutat arra, hogy a felülvizsgálat engedélyezését csak abban a körben lehet kérelmezni, amelyben a fél a jogerős ítélet felülvizsgálatát kéri. Miután a felperesek a felülvizsgálati kérelmüket kizárólag az eljáró bíróságok által egybehangzó módon – azonos jogszabályhelyre utalással és jogi indokokkal – elbírált első keresetet érintően terjesztették elő, a Kúria a felperesek második és harmadik kereset vonatkozásában előadott felülvizsgálati indokait nem vehette figyelembe. A 3/2020. PJE határozat jogerős ítélethez képest jogkérdésben való eltérőségét a felperesek abban látták, hogy a másodfokú bíróság a jogegységi határozat IV. pont utolsó mondatában foglaltakkal szemben állapította meg azt, hogy a Pp. 172. § (3) bekezdése alapján nem jogosultak a felmondás jogellenessége vonatkozásában megállapítási kereset előterjesztésére. A felperesek ezen érvelése a felülvizsgálattal nem érintett harmadik keresetükhöz kapcsolódik, ennél fogva a felülvizsgálat engedélyezése körében sem értékelhető.

[17] Az így meghatározott engedélyezési keretek között eljárva a Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet mindenekelőtt abból a szempontból vizsgálta, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér-e a felperesek által megjelölt, közzétett kúriai határozatokban foglaltaktól, mert ebben az esetben – eltérően az engedélyezés további okaitól – a kérelem teljesítése nem mérlegelhető, a Kúria a felülvizsgálatot köteles engedélyezni [Pp. 409. § (3) bekezdés].

[18] E körben a Kúria rögzíti, hogy a fenti jogszabályhely szerinti „a Kúria közzétett határozata” fogalom alatt a Pp. 346. § (5) bekezdésére, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 32. § (1) bekezdés *b)* pontjára figyelemmel a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett, 2012. január 1-je után meghozott határozatokat kell érteni. Erre tekintettel egyéb

határozat – többek között az EUB által hozott döntés – nem alapozza meg a felülvizsgálat engedélyezését (Kúria Pfv.VI.20.044/2021/2., Pfv.V.20.263/2021/2., Pfv.V.20.375/2021/2., Pfv.V.20.735/2021/2.).

[19] A Pp. 410. § (2) bekezdése az engedélyezés iránti kérelem tartalmi elemeit határozza meg. A Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont *cd)* alpontja értelmében a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozás esetén a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben meg kell jelölni a Kúria közzétett határozatát és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálattal támadott ítéleti rendelkezés jogkérdésben eltér. Az eltérés megjelölésének konkrétan kell lennie, pontos jogértelmezésre vonatkozó álláspontnak kell ütköznie pontos jogértelmezésre vonatkozó állásponttal. Az engedélyezést kérő félnek be kell mutatnia azt a lényegi háttértényállást, a szükséges ügyazonosságot, ami az összehasonlítás alapfeltétele (Kúria Jpe.II.60.032/2022/5.). Ki kell munkálnia, hogy a támadott határozat konkrétan melyik jogszabályi rendelkezésre vonatkozó mely jogértelmezést hol nem tartotta be, hol tért el a felülvizsgálattal támadott határozat jogkérdésben a Kúria közzétett jogértelmezésétől.

[20] Ehhez képest a felperesek által minden indokolást nélkülözve feltüntetett Gfv.VII.30.256/2020/9. számú eseti döntésnél e tartalmi kellék hiányzik, következésképpen a jogkérdésben való eltérés sem vizsgálható.

[21] Eltérő háttérű bírói döntések esetén hiányzik az ügyek közötti lényegi összevethetőség (Jpe.I.60.009/2022/10.). E körülményre tekintettel a BH 2016.5.114. számon megjelent Pfv.I.20.426/2015/7. számú eltérő, osztályos egyezség érvénytelenségének megállapítása tárgyú kúriai határozat esetén a jogkérdésben való eltérés nem értelmezhető.

[22] A jogkérdésben való eltérés körében az ugyanazon jogkérdést felvető ügyekben annak kell jelentőséget tulajdonítani, hogy az alkalmazott eljárási rendelkezés azonos-e, és az összehasonlítható ügyekben az alkalmazott normával összefüggésben felvetett absztrakt jogkérdés azonos vagy eltérő módon került megválaszolásra (Kúria Jpe.II.60.027/2021/8.).

[23] A felperesek által megjelölt további határozatok – 6/2013., 2/2014. és 4/2021. számú PJE határozatok, BH 2020.5.151. számon közzétett Gfv.VII.30.096/2019/5., BH 2020.5.152. számon megjelent Gfv.VII.30.270/2019/6., BH 2021.5.141. számon közzétett Gfv.VII.30.090/2020/9., BH 2022.4.103. számon közzétett Gfv.VI.30.225/2021/7. számú egyedi ügyben hozott határozatok, továbbá a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi panasz határozat egyaránt deviza alapú kölcsönszerződés tárgyában születtek, azonban – a nem egyedi ügyben, hanem a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében meghozott 2/2014. PJE határozat kivételével – mindezekben a Kúria különböző pénzügyi szolgáltatók által alkalmazott eltérő szerződéses kikötéseket vizsgált.

[24] A 2/2014. számú PJE határozat 1. pontja kötelező értelmezéséről szóló Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi panasz határozat [23] bekezdése szerint a szerződési feltételek 93/13/EGK irányelvben felállított szempontrendszernek való megfeleléséről csak az összes releváns ténybeli elemet ismerő, konkrét ügyben eljáró bíróság tud állást foglalni. A Kúria a kérelemben megjelölt BH 2022.4.103. számon közzétett Gfv.VI.30.225/2021/7. számú határozatában is hangsúlyozta, hogy a tájékoztatás teljes tartalmának, a szerződés egyéb rendelkezéseinek a figyelembevételével kell megítélni, hogy a nyújtott tájékoztatás megfelel-e a tisztességes tájékoztatással szemben felállított követelményrendszernek. Mindezek okán a jogkérdésben való eltérés az eltérő tényállás mellett született kúriai döntések kapcsán sem értelmezhető.

[25] A Kúria kiemeli azt is, hogy a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi panasz határozat [32] bekezdésében a Kúria rögzítette, hogy a 2/2014. számú PJE határozat a jogegységi panasz határozat elvi tartalmában meghatározott értelmezéssel kiegészülve alkalmazható. A határozat elvi tartalmát a [34] bekezdés foglalja magában: *a jogegységi*

határozat 1. pontja azzal a kötelező értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet.

[26] A másodfokú bíróság a jogerős ítélet [56] bekezdésében ugyanezt az elvi tartalmat idézte, döntését erre alapozva hozta meg, következésképpen jogkérdésben való eltérés sem a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi panasz határozattól, sem a 2/2014. számú PJE határozattól nem állapítható meg.

[27] A jogerős ítélet a 6/2013. számú PJE határozattal sem ellentétes, figyelemmel arra, hogy az [54] bekezdése kifejezett hivatkozást tartalmaz e jogegységi határozat rendelkezéseinek figyelembevételére.

[28] Az [55] bekezdés a BH 2021.5.141. számon közzétett Gfv.VII.30.090/2020/9. számú határozat rendelkezéseire tartalmaz utalást, az [57] bekezdés szerint pedig a perbeli tájékoztatás a Kúria Gfv.VII.30.090/2020/9. számú határozatában foglalt elvárásoknak megfelel.

[29] Minderre tekintettel a felülvizsgálat a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján nem volt engedélyezhető.

[30] A Kúria a továbbiakban a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet – annak keretei között – a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első és második fordulata alapján, abból a szempontból vizsgálta, hogy a felperes által előadottak miatt szükséges-e a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének a biztosítása.

[31] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatban, az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. [Erre az álláspontra helyezkedett a Kúria Polgári Kollégiuma a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK véleménye (a továbbiakban: PK vélemény) 1. pontjában is.]

[32] Nem elegendő ugyanakkor, hogy a Kúria a felmerülő elvi jelentőségű jogkérdésben még nem foglalt állást. Az is szükséges, hogy az engedélyezés iránti kérelemben a fél arra hivatkozzon, hogy az adott jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy, hogy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezzel a joggyakorlat egysége megbomlásának a veszélye áll fenn. A fél az engedélyezés alapjául szolgáló határozatokat a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében köteles pontosan megjelölni azzal, hogy első fokon jogerőre emelkedett határozatra nem hivatkozhat.

[33] E körben a felperesek egyáltalán nem jelöltek meg konkrét döntéseket. A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulataiban foglalt követelmények – figyelemmel a PK véleményben írtakra is – ezért nem teljesültek, így a felülvizsgálat engedélyezésére a joggyakorlat egységének biztosítására hivatkozással, a kérelemben előadottak alapján nincs lehetőség.

[34] A joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítását – mint további, a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont második fordulataiban szabályozott engedélyezési okot – a felperesek a

fentiek szerint formálisan ugyan megjelölték, ezzel összefüggésben azonban kérelmük semmilyen indokolást nem tartalmazott, a korábbi gyakorlattól való eltérés indokait nem tüntették fel, így annak érdemi vizsgálatára sem volt lehetőség.

[35] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálatát a Pp. 411. § (1) és (2) bekezdésének megfelelően eljárva megtagadta.

[36] A felülvizsgálati kérelemben vitatott érték az alperes által állított, fennálló tartozás összegének (13.407.575 forint) és a felperesek által megjelölt összeg (7.072.219 forint) különbözete, azaz 6.335.356 forint. Ezt alapul véve a Kúria a teljes költségfeljegyzési joggal rendelkező felpereseket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése és 50. § (2a) bekezdés *a)* pontja alapján számított 126.700 forint összegű le nem rótt eljárási illeték megfizetésére kötelezte, amelyet a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelesek megfizetni az államnak, felhívásra.

[37] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2022. december 8.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró